

Taiteilija Denise Zieglerin Kolme aitaa sai 9.2.2011 Ympäristötaiteen säätiön kunniakirjan vuoden 2010 ympäristötaideteoksena. Uutinen asiasta oli myös 10.2.2011 Helsingin Sanomissa. Julkistamistilaisuudessa johtava asiantuntija, arkkitehti SAFA Marjatta Erwe piti seuraavan puheen:

YMPÄRISTÖTAITEEN SÄÄTIÖN VUODEN 2010 KUNNIAKIRJAN JAKOTILaisuUS

Hyvät läsnäolijat!

Ympäristötaiteen säätiö valitsee vuosittain yhden Suomessa toteutetun taideteoksen vuoden Ympäristötaideteokseksi. Valinnalla säätiö haluaa nostaa esiin ympäristötaiteen erilaisia tekemisen tapoja ja sisältöjä, edistää ympäristötaiteen tunnettuutta sekä erityisesti kiittää ja kannustaa henkilöitä ja yhteisöjä, jotka toiminnallaan pyrkivät parantamaan ympäristön laatua taiteen keinoin.

Kunniakirjaa on jaettu vuodesta 1994 alkaen. Tässä tilaisuudessa kunniakirjan saa järjestyksessä 18. ympäristötaidekohde.

Vuoden ympäristötaideteoksen valinta ei ole kilpailu. Valinnan taustalla on joukko varsin väljiä sääntöjä. Ne tähtäävät lähinnä siihen, että kunniakirjan saajaksi valikoituu teos, joka on toteutettu edellisenä vuonna ja että valinnalla pääsääntöisesti etsitään yhtä teosta tai teoskokonaisuutta.

Säännöt eivät säätele teosten tekotapaa, tekniikkaa, materiaaleja, pysyvyyttä tai tilapäisyyttä, aihetta tai teemaa. Valintaprosessiin osallistuvia teoksia yhdistää lopulta se, että niitä ei ole tehty kunniakirjaa varten, vaan ne syntyvät mikä mitenkin: tilaustöinä, taiteilijälähtöisinä projekteina tai prosesseina, rakentamishankkeisiin integroituina, näyttelyinä tai yksittäisinä taideteoksina.

Joustavat säännöt ovat sopusoinnussa ympäristötaiteen kahlitsemattoman luonteen kanssa. Saadut ehdotukset ovat yleensä hyvin kirjava joukko taidetta: pysyviä ja hetkellisiä, lukuisia erilaisia taiteen menetelmiä, muotoja ja materiaaleja, suuria alueellisia kokonaisuuksia, pieniä yksittäisiä teoksia, yhteisötaidetta, projekteja ja prosesseja.

Kunniakirjan saajan valinta onkin yksi säätiön mielenkiintoisimmista tehtävistä. Valitessaan vuoden kunniakirjan saajaa säätiö väistämättä myös määrittelee ympäristötaiteen käsitettä. Taiteen keinojen, muotojen ja materiaalien paljoudessa päätöstä ohjaa lähinnä yhteisymmärrys – ja myöskin vaade – teoksen julkisuudesta: sen on sijaittava tai tapahduttava siten, että kuka tahansa voi tai on voinut halutessaan sen nähdä tai siihen osallistua. Ehdokkaista pyritään myös hahmottamaan kunkin teoksen ja sen ympärillä olevan ympäristön suhdetta, niiden välistä vuorovaikutusta. Sekä sitä, miten katsoja/kokija tähän teoksen ja ympäristön väliseen suhteeseen asettuu kolmanneksi osapuoleksi.

Hyvässä ympäristötaideteoksessa on kerroksellisuutta, mahdollisuuksia moniin tulkintoihin, sen voi kokea monesta eri suunnasta ja näkökulmasta – niin konkreettisesti kuin käsitteellisesti. Nämä määritelmät luonnehtivat myös vuoden 2010 kunniakirjan saajaa, kuvataiteilija Denise Zieglerin teosta Kolme aitaa.

Kolme aitaa rytmittää kauniisti avaraa puistoa sijaitsemalla pitkän puiston suoraviivaisen jalankulkureitin lähettävillä. Ilmaisultaan yksinkertaiset, keskenään erilaiset aidat eivät dominoi tilaa, ne voi myös kokea erikseen veistoksellisina elementteinä. Vapaasti, ilman aidalle kuuluvaa rajaamisen tai estämisen tehtävää ne myös herättävät kysymyksiä – niinkuin taiteen tuleekin.

Denise Zieglerin teos palkittiin

2

Aitojen malleista yksi on Meilahden sairaala-alueelta 60-luvulta, toinen funkis-tyylinen malli on Töölön Topeliuksenkadulta ja kolmas vanha kivitolpista ja ketjusta koostuva Kallion kirjaston edustalta. Ajalliset kerrostumat, vuoropuhelu eri kaupunginosien välillä sekä kolmen erilaisen aidan hallittu sijoittelu jättävät tilan avoimeksi – myös teoksen kokijalle.

Ilahduttavaa tämänkertaisessa kunniakirjassa on myös se, että se ojennetaan juuri kuvataiteilija Denise Zieglerille. Zieglerin teoksissa – kuten Töölössä sijaitsevassa teoksessa Konsertto Laaksolle ja katukaivojen kansissa olevissa Epigrammeissa Helsingin kaupungin jalankulkijoille – on ainoalaatuista ajatuksellista herkkyyttä ja ilmavuutta. Tutkija Ossi Naukkarinen on todennut, että on olemassa teoksia, jotka huutavat, ja on teoksia, jotka kuiskaavat. Zieglerin teokset kuiskuttelevat kokijalle, jättävät avoimeksi ja antavat mahdollisuuksia, eivät valmiita tai ainoita oikeita vastauksia tai kysymyksiä.

Lopuksi todettakoon, että vaikka kunniakirjan saakin taiteilija, on sen syntymiseen vaikuttanut moni muu taho. *Kolme aitaa on Helsingin taidemuseon tilaama ja pystyttämä. Teoksen taustalla on taidemuseon käynnistämä ns. ”alueellinen taideprojekti”, jonka tavoitteena oli tuoda taidetta myös helsinkiläisten asuinalueille. Kiitokset siis myös Helsingin taidemuseolle. Kiitokset myös kaikille muille eri tavoin teoksen toteutukseen osallistuneille, myös Konalan alakoulun opettajille ja oppilaille, jotka osallistuivat teokseen liittyviin työpajoihin ”kotouttamalla” teoksen osaksi omaa arkista ympäristöään.*

Konala on vihdoinkin saanut oman tunnusmerkkinsä!

TAITEILIJA DENISE ZIEGLERIN uusi julkinen TEOS KOLME AITAA on valmistunut Konalan Hilapellon puistoon. Teos julkistettiin pallokentän kukkulalla 11.10.2010.

Denise Zieglerin teos *Kolme aitaa* julkistettiin Konalan Hilapellon puistossa pallokentän kukkulan laella maanantaina 11.10.2010. Tilaisuudessa olivat läsnä taiteilija Denise Ziegler, teoksen toteutuksessa mukana olleita henkilöitä sekä Helsingin taidemuseon edustajia sekä Konalan ala-asteen oppilaita ja opettajia.

Kolme aitaa koostuu nimensä mukaisesti kolmesta puistoon sijoitetusta aidasta. Niiden mallit on otettu Helsingin keskustan ”aitavalikoimasta”. Yksi malleista on Meilahden sairaala-alueelta 60-luvulta, toinen funkis-tyylinen malli on Töölön Topeliuksenkadulta ja kolmas vanha kivitolpista ja ketjusta koostuva malli on Kallion kirjaston edustalta.

Malli Meilahden sairaala-alueelta /HLe

Malli Topeliuksenkadulta / HLe

Malli Kallion kirjaston edustalta.
Kumpare kentän laidalla toimii myös talvella lasten liukumäkenä /HLe

Taiteilija on sijoittanut kolme aitaelementtiä tarkasti harkittuihin paikkoihin ja ne muodostavat siten pienen aitojen ’ulkoilmamuseon’.

Denise Zieglerin teos palkittiin

3

Teoksen toteuttamisen aikana Helsingin taidemuseo oli myös yhteydessä Konala-Seuraan ja järjesti taiteilijan kanssa aita-aiheisen pedagogisen projektin Konalan Hilapellon ala-asteen koulun oppilaille.

Taiteilija kertoo itse teoksesta seuraavaa:

”Helsingin kaupungin alueella on lukuisia erityyppisiä aitoja. Niiden funktio vaihtelee sijainnin mukaa. Kukkapenkki- tai tonttien rajoja merkkäviä koristeellisia aitoja löytyy enemmän Helsingin keskustan tuntumasta. Näkösuojaksi ja kulun estämiseksi rakennettuja aitoja puolestaan on enimmäkseen Helsingin reuna-alueilla.”

”Ideanani oli siirtää kolme Helsingin keskustan alueen aidoista Helsingin reuna-alueelle.”

”Kolme aitaa sijoittuvat väljästi Hilapellon puiston nurmialueelle, jossa ne toimivat veistoksellisina elementteinä asuinalueen reunustavalla puistoalueella. Aitateokset ovat matalahkoja ja niiden ympärillä voi liikkua vapaasti. Teossarja sijaitsee puiston pitkän viivasuoran läpikulkuväylän lähetyvillä. Teoksen materiaalit ovat ruostumaton teräs, taottu rauta, teräsverkko, betoni ja kivi.”

Kuvataiteilija Denise Ziegler (s.1965, Luzern, Sveitsi) on opiskellut sekä synnyinmaassaan että Kuvataideakatemiassa Suomessa. Zieglerin teoksia on useissa julkisissa kokoelmissa. Helsinkiin hän on aikaisemmin toteuttanut Konsertto Laaksolle -nimisen julkisen teoksen Töölön jalkapallostadionin läheisyyteen.